

Lääne-Nigula valla arengukava 2024-2032

Lisa 2

Tegevussuundade raames arendatavad taristuobjektid

Käesolev lisa sisaldab taristuobjektide nimekirja, mis kuulusid kuni 2023. aastani Lääne-Nigula valla arengukava tegevussuundade koosseisu. Kui varasem tegevussuund sisaldas mitut erinevat taristuobjekti, siis need tuuakse alljärgnevas tabelis välja eraldi ridadena. [2026. aastal täiendati nimekirja Osmussaare taristuobjektidega.](#)

TS nr 2023. a AKs	Tegevussuuna nimetus 2023. a arengukavas (sõnastus muutmata)	OSA-VALD	TS nr 2024. a AKs	Tegevussuuna nimetus 2024. a arengukava redaktsioonis
Üldharidus				
1.2.4	Kullamaa kool – siseõue kaasajastamine sh varikatuse ehitus,	Kullamaa	1.2.2	Koolide territooriumide kohandamine õuesõppe-, liikumis- ja sporditegevuseks.
1.2.4	Kullamaa kool õpilaskodude kaasajastamine	Kullamaa	1.2.1	Haridusasutuste taristu viia kooskõlla nüüdisaegse õpikäsitusega, arvestades energiatõhususe põhimõtetega.
1.2.17	Noarootsi kool, õpilaskodude kaasajastamine	Noarootsi	1.2.1	Haridusasutuste taristu viia kooskõlla nüüdisaegse õpikäsitusega, arvestades energiatõhususe põhimõtetega.
Sotsiaalhoolekanne				
1.6.8 osa	Võimaluste otsimine piirkonnakeskustes multifunktsionaalsete teenusmajade ... väljaarendamiseks.	Kõik	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
1.6.9	Noarootsi osavallas Pürksi sotsiaalmaja arendamine	Noarootsi	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
1.6.9	Risti osavallas Sireli sotsiaalmaja arendamine	Risti	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
1.6.9	Martna osavallas Kirna tee 5 üürimaja projekteerimine ja võimaluste otsimine ehituse rahastamiseks.	Martna	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.

1.6.12 osa	Perspektiivseks uue hooldekodu asukohaks on Noarootsi osavald. Kaaluda vajadusel uute hooldekodukohtade loomist Risti või Oru hooldekodude baasil.	Noarootsi, Risti, Oru	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
1.6.14	Koluvere Hooldekodu energiatõhususe parandamine, kaasaegse välisvalgustuse rajamine, autonoomse küttesüsteemi väljaarendamine.	Kullamaa	1.6.6 ja 3.9.1	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine. Avalike hoonete energiakasutuse pidev jälgimine ja info arvesse võtmine järgmiste investeeringute planeerimisel.
1.6.15 osa	Arvestades lisaks kohalikele ka laiemalt riiklike vajadusi ... teenuse pakkumiseks sobilike ruumide rajamine ... Linnamäele.	Oru	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
1.6.17	Teenusmajade rajamine eakatele ja puuetega inimestele.	Kõik	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
Liikumine ja sport				
1.8.6	Nõva jõusaali sisustuse ja spordiväljaku uuendamine.	Nõva	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.7	Taebla koolihoone spordiplatsi ehitus	Taebla	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.8	Linnamäe spordiplatsi arendamine	Oru	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.9	Laste spordilaagrikompleksi arendamine Kuke külas.	Risti	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.10	Kullamaa spordiplatsi arendamine	Kullamaa	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.11 osa	Vibuspordi arendamine Kullamaa piirkonnas ... radade ehitus.	Kullamaa	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.12 osa	Risti spordikompleksi arendamine, välikorvpalliväljaku rekonstrueerimine, võrkpalli liivaväljaku rajamine	Risti	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
1.8.13	Pürksi staadioni ja tenniseväljaku rekonstrueerimine, tennisehalli rajamine, jalgpalliplatsi rajamine, välikorvpalliplatsile katte paigaldamine, Pürksi ja Sutlepa jõusaalide sisustuse uuendamine.	Noarootsi	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
Kultuur				

1.9.6	Rannarootsi teemapargi väljaarendamine Noarootsi osavallas.	No	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.9	Piirsalu Rahvamaja 2. korruse väljaehitamine, millega luuakse täiendavad ruumid seltsi tegevussuundade väljaarendamiseks, luues metsa- ja loodusõppekeskus ning tingimused laagrite korraldamiseks.	Risti	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.10	Liivi seltsimaja II korruse tegevustubade rekonstrueerimine.	Kullamaa	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.11	Rõude Külamaja arendamine multifunktsionaalse külakeskusena.	Martna	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.14	Kullametsa seltsimaja juurde parkla ja spordiplatsi rajamine, sauna ja grillimaja ehitamine.	Kullamaa	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.16	Martna halli rekonstrueerimine, mis võimaldaks seal kultuuri- ja spordisündmusi läbi viia.	Martna	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.17	Peraküla vabaõhulava ehitamine.	Nõva	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.18	Einbi külamaja rekonstrueerimine rannarootsi pärimustaluks.	Noarootsi	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.19	Kirimäe mõisa arendamine mitmekesiste kultuuriürituse korraldamiseks ning majutuse pakkumiseks.	Taebla	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.20	Seljaküla Külakurvi kinnistu külaplatsi ja suitsusauna kompleksi väljaarendamine.	Oru	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.21	Võntküla külamaja arendamine.	Taebla	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.22 osa	Pürksi vabaõhulava ehitamine,	Noarootsi	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.22 osa	Sutlepa vabaajakeskuse sisustuse ja välimänguväljaku täiendamine.	Noarootsi	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.24	Soolu külaplatsi ja külamaja rajamine.	Oru	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.25	Soolu Taaveti kultuuritalu tegevuse toetamine ja infrastruktuuri ehituse jätkamine.	Oru	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
1.9.26	Vedra külaplatsi ja seltsimaja rajamine.	Oru	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.

Elanikkonnakaitse				
1.10.11	Palivere Pritsikuuri arendamine (tuletõrjekomando ning õpperuumid).	Palivere	1.10.7	Piirkondades päästevõimekuse tõstmine ning toetamine.
Ettevõtlus				
2.1.12	Turbali kinnistu DP koostamine tootmisala laiendamiseks ja vastavate arendustegevuste läbiviimine.	Taebla	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.13	Palivere tootmisala arendamine koostöös riigi ja võrguettevõtjatega.	Palivere	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.14	Palivere-Allikmaa ettevõtlusala arendamine	Palivere	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.15	Kirimäe tootmisala arendamine - vajaliku elektrivõimsuse tagamine.	Taebla	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.16	Pürksi tootmisala arendamine – kommunikatsioonide ja juurdepääsuteede rajamine.	Noarootsi	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.17	Linnamäe tootmisala arendamine – kommunikatsioonide ja juurdepääsuteede rajamine.	Oru	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.18	Kullamaa tootmisala arendamine- kommunikatsioonide ja juurdepääsuteede rajamine.	Kullamaa	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
2.1.19	Koostöös erasektoriga võimaluste otsimine tootmisaladele mitmeotstarbeliste tootmishoonete ehituseks ja nende rentimine mikroja väikeettevõtetele, selle tarbeks vajalike planeeringute ja projektide koostamine.	Kõik	2.1.2	Ettevõtlusalade arendamine
Turism				
2.2.7 osa	Palivere Turismi- ja Tervisespordikeskuse arendamine. „,	Palivere	1.8.3	Palivere Turismi- ja Tervisespordikeskuse arendamine
2.2.7 osa	[Palivere]... Keskuse ja Palivere aleviku ühendamine kergliiklejatele.	Palivere	3.1.6	Valla kergliiklusteede võrgu korrastamine ja laiendamine
2.2.8	Kullamaa Tehisjärve ümbruse arendamine - ujumisrand, matka- ja suusarajad. Matka- ja suusaradade ühendamine Palivere Turismi- ja Tervisespordikeskusega üheks võrgustikuks vastavalt Kullamaa järvpuhkeala kehtestatud detailplaneeringule.	Kullamaa	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine

2.2.9	Osmussaare külastuspotentsiaali ärakasutamine, saarevahi ametikoha säilitamine, sadamahoone („tormimaja“) ja külastuskeskuse kompleksi arendamine, turismiobjektide korrastamine ja viidastamine, elanike joogivee, elektrienergia- ja tuletõrjevee küsimuse lahendamine.	Noarootsi	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine
2.2.11 osa	EELK Lääne-Nigula kiriku kompleksi arendamine (kiriku torni trepi renoveerimine, kiriku- ja pastoraadihoone katuse väljavahetamine, pastoraadihoone teisele korrusele majutusruumide rajamine, kompleksi küttesüsteemide rekonstrueerimine, kirikuhoone krohvimine, kirikukella väljavahetamine ...).	Taebla	2.2.1	Osalemine turismialastes organisatsioonides, koostöö ettevõtjate ja kolmanda sektoriga ühiste külastuskeskkondade arendamisel.
2.2.11 osa	EELK Lääne-Nigula kiriku kompleksi arendamine (... turistidele suunatud infotahvlite/virtuaalsete teabeallikate paigaldamine).	Taebla	2.2.3	Vaimse kultuuripärandi tutvustamine ja kasutamine piirkonna turundamisel.
2.2.12	EELK Piirsalu kiriku katuse uuendamine, põrandate väljavahetamine ja kogudusehoone remont. Piirsalu kalmistu kabeli renoveerimine.	Risti	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.13	EELK Kullamaa kiriku katuse ja tornikiivri restaureerimine, kellasüsteemide restaureerimine, kogudusemaja renoveerimine.	Kullamaa	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.14 osa	EELK Nõva kiriku restaureerimistööde jätkamine, ..	Nõva	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.16 osa	Ajaloolise Risti jaamahoone, veetorni, pumbajaama ning teiste jaamakompleksi hoonete/rajatiste arendamine tööstuspärandi projektina, hoonetele avaliku kasutuse funktsiooni leidmine....	Risti	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.17	Nõva kivide ja Peraküla munakivitee rekonstrueerimine.	Nõva	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.18 osa	Rõude Muuseumi, Põlluotsa muuseumi (Peraküla), Lykholmi muuseumi, Laikmaa Majamuuseumi, Koela talumuuseumi, Liiva talumuuseumi (Piirsalu) hoonete korrastamine, Kullamaale kihelkonnamuuseumi rajamine.	Martna, Nõva, Noarootsi, Taebla, Oru, Kullamaa	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.19	Koluvere Piiskopilinnuse, tallihoovi ja mõisapargi rekonstrueerimine.	Kullamaa	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.

2.2.20	Laastre vesiveski rekonstrueerimine hüdroenergia tootmiseks,	Kullamaa	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.20	Käntu-Kastja kaitseala teabepunkti rajamine.	Kullamaa	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.21	Riguldi mõisa pargi ja keldri korrastamine.	Noarootsi	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.22	Rooslepa kabeli remonditööd.	Noarootsi	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.23	Ramsi puhkekoha väljaehitamine.	Noarootsi	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.24	Dirhami sadama piirkonna arenduste toetamine.	Noarootsi	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.26	EELK Martna kabeli katuse vahetus, kabeli ümberehitamine talvekirikuks ning Martna kalmistu kantselei ruumideks, projekteerimine ja ehitustööde teostamine.	Martna	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
2.2.27	Ehitada välja Marimetsa matkaraja parkla, seal hulgas mustkattega mahasõit Risti – Virtsu maanteelt ja parkla koos võimalusega külastajate teenindamiseks.	Risti	2.2.4	Valla omanduses oleva turismikeskkonda soodustava taristu arendamine.
Sadamad				
2.3.1 osa	Nõva sadamast kala- ja külastussadama välja ehitamine ja arendamine koostöös eraettevõtjatega ja kolmanda sektoriga, sadama ettevõtlus- ja elamupiirkonna taristu rajamine. Sadamas merepäästevõimekuse taristu rajamine. Väikealuste vettelaskmiskohtade (lautrid-slipid) väljaehitamine.	Nõva	2.3.1	Vallas kala- ja külastussadamate arendamine.
2.3.1 osa	Nõva sadamas ... Väikealuste vettelaskmiskohtade (lautrid-slipid) väljaehitamine.	Nõva	2.3.2	Väiksemate lautrikohtade võimaluste kaardistamine ja arendamine.
2.3.2	Österby ja Hara sadama arendamine, laevateede süvendamine, sadamahoonete ehitus, juurdepääsuteede ning parklate mustkatete ehitus. Kavandatakse avaliku konkursi korraldamist sadamate haldajate/investorite leidmiseks.	Noarootsi	2.3.1	Vallas kala- ja külastussadamate arendamine.
2.3.3	Dirhami sadama arendamine.	Noarootsi	2.3.1	Vallas kala- ja külastussadamate arendamine.
2.3.4	Osmussaare sadama alalise kai ehitus, sadamahoone korrashoid ja jooksev remont.	Noarootsi	2.3.1	Vallas kala- ja külastussadamate arendamine.

2.3.6	Kasari jõe äärde paadisadama rajamine koos puhkealaga.	Martna	2.3.1	Vallas kala- ja külastussadamate arendamine.
Teed				
3.1.5	Koostöös Transpordiametiga asulate keskuste teede, kergliiklusteede (vajadusel koos tänavavalgustusega) ja parklate korrastamine - Risti keskus (Paldiski, Tallinna, Haapsalu ja Lihula mnt suunal), Linnamäe keskus (Keila-Haapsalu tee ja Võntküla-Riguldi-Harju Risti tee ristmik), Üdruma keskus.	Risti, Oru, Noarootsi	3.1.4, 3.1.6 ja 3.5.1	Koostöös Transpordiametiga piirkondade keskuste teede ja parklate korrastamine. Valla kergliiklusteede võrgu korrastamine ja laiendamine. Tänavavalgustuse laiendamine ning olemasoleva rekonstrueerimine.
3.1.7 osa	Läbirääkimiste pidamine Transpordiametiga kruuskattega kõrvalmaanteede mustkatte alla viimiseks - Saanika-Martna tee, Liivi-Üdruma tee, Palivere-Keedika tee, Kaasiku-Liivi tee, Nõmmküla-Aulepa tee. ...	Martna Palivere Kullamaa Noarootsi	3.1.2	Kruuskattega teede järkjärguline mustkatte alla viimine.
3.1.7 osa	... Transpordiametile tehakse ettepanek Kaitseväe Piirsalu baasini viiva Baasi tee üleandmiseks riigi omandisse.	Risti	3.1.4	Koostöös Transpordiametiga valla teede ja parklate korrastamine.
3.1.9	Koostöö Transpordiametiga järgmiste riigimaanteede ääres asuvate kergliiklusteede planeerimisel ja ehitamisel – Taebla-Kirimäe, Pälli-Vilkla tee, Taebla-Rannaküla (Saunja), Räägu-Rannaküla (Saunja), Risti alevikus Tallinna mnt, Haapsalu mnt, Paldiski mnt ja Lihula mnt suunal, Risti - Kuke, Risti - Piirsalu, Pürksi - Österby, Nõva - Rannaküla, Kullamaa – Koluvere, Kullamaa – Silla - Üdruma, Nõva bussipeatus - Keiburanna (metskonna) tee algus, Keiburanna tee algus - Vaisi bussipeatus, Linnamäe - Linnamäe Peekoni tee, Linnamäe teerist - Pargi tee, Linnamäe - Salajõe - Sutlepa, Priguldi bussipeatus - Pälli tee rist, Võntküla kergtee, Laiküla-Allikotsa-Rõude-Kabelimägi.	Taebla, Oru, Risti, Kullamaa, Noarootsi, Nõva	3.1.4 ja 3.1.6	Koostöös Transpordiametiga valla teede ja parklate korrastamine. Valla kergliiklusteede võrgu korrastamine ja laiendamine.
Vee- ja kanalisatsiooniteenus				
3.3.2	Koostöös AS Haapsalu Veevõrk Taebla aleviku (Vana-Taebla) ÜVK väljajahitamine.	Taebla	3.3.1	Lääne-Nigula vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine.
3.3.3	Koostöös AS-ga Haapsalu Veevõrk Piirsalu küla ÜVK rekonstrueerimine.	Risti	3.3.1	Lääne-Nigula vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine.

3.3.4	Koostöös AS Matsalu Veevärk Rõude küla ÜVK rekonstrueerimine.	Martna	3.3.1	Lääne-Nigula vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine.
3.3.5	Koostöös AS-ga Haapsalu Veevärk Nõva, Rannaküla ja Variku ÜVK süsteemide rekonstrueerimine.	Nõva, Oru, Risti	3.3.1	Lääne-Nigula vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine.
3.3.6	Pürksi piirkonna ja Dirhami keskuse ÜVK piirkonna laiendamine.	Noarootsi	3.3.1	Lääne-Nigula vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine.
3.3.7	Palivere aleviku ÜVK laiendamine (Kuliste Aasa suvilapiirkond).	Palivere	3.3.1	Lääne-Nigula vallas ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamine.
Tänavavalgustus				
3.5.3	Päikesepaneelidel põhinevate bussipeatuste valgustite ja muude üksikvalgustite kasutamine (piirkondades, kus uute liitumiste väljaehitamine ei ole otstarbekas).	Kõik	3.5.1.	Tänavavalgustuse laiendamine ning olemasoleva rekonstrueerimine.
3.5.4	Taebala, Nigula ja Pälli asulate tänavavalgustuse rekonstrueerimine.	Taebala	3.5.1.	Tänavavalgustuse laiendamine ning olemasoleva rekonstrueerimine.
3.5.5	Pürksi ja Sutlepa keskuste tänavavalgustuse rekonstrueerimine.	Noarootsi	3.5.1.	Tänavavalgustuse laiendamine ning olemasoleva rekonstrueerimine.
3.5.6	Kullamaa tänavavalgustuse rekonstrueerimine ja laiendamine järvpuhkealani.	Kullamaa	3.5.1.	Tänavavalgustuse laiendamine ning olemasoleva rekonstrueerimine.
3.5.7	Ristil ja Piirsalus tänavavalgustuse rekonstrueerimine ja laiendamine.	Risti	3.5.1.	Tänavavalgustuse laiendamine ning olemasoleva rekonstrueerimine.
Pargid ja haljasalad				
3.6.9	Taebala Tammepargi arendamine vastavalt DP-le, kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks vajaliku taristu loomine.	Taebala	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.
3.6.10	Kuliste Aasa arendamine, kultuurisündmuste läbiviimiseks vajaliku taristu ehitus, elektriühenduse ehitus. Alale sobiva kasutusfunktsiooni leidmine, vajadusel sellekohase ideekonkursi korraldamine.	Palivere	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.
3.6.11	Risti pargi kultuuri- ja spordikompleksi terviklik väljaarendamine kultuurisündmuste korraldamiseks ja aktiivse liikumise harrastamiseks vajaliku taristu ehitus (kõlakoja ja	Risti	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.

	tantsuplatsi rekonstrueerimine, valgustus, elektriühendus, vabaõhu spordirajatised jms).			
3.6.12	Kullamaa Rohumäe arendamine, kultuurisündmuste läbiviimiseks vajaliku taristu ehitus (laululava, pingid, valgustus, elektriühendus).	Kullamaa	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.
3.6.13	Linnamäe Pargi arendamine, kultuurisündmuste läbiviimiseks vajaliku taristu ehitus (pingid, valgustus, elektriühendus, kõlakoja remont).	Oru	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.
3.6.14	Pürksi mõisapargi arendamine, kultuurisündmusteks ja vaba aja veetmiseks vajaliku taristu ehitamine.	Noarootsi	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.
3.6.15 osa	Nõva mõisapargi korrastamine	Nõva	3.6.4	Kultuuri- ja spordisündmuste läbiviimiseks osavaldades taristu loomine parkides ja haljasaladel.
3.6.15 osa	Nõva mõisapargi ... loodusõppe keskkonnaks kujundamine.	Nõva	1.2.4	Soodustada praktilist STEAM ¹ - ainete ja loodushoiu õpet.
3.6.17 osa	Läänemaa Tervisetee korrashoid koostöös SA Põhja-Läänemaa Turismi- ja Spordiobjektide Halduskeskusega, terviseteel asuvate ja endise raudteega seotud objektide võimaluste piires korrastamine.	Palivere, Risti, Taebla	1.8.1	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes.
3.6.18	Kalmistute inventariseerimine aastaks 2024, piirdeaedade ja parklate korrastamine, kabelite/jutlustusmajade korrashoid, käimlate rajamine ning infotahvlite paigaldamine.	Kullamaa, Martna, Noarootsi, Nõva Oru, Taebla, Risti	1.9.3	Kultuurivaldkonna taristu rajamine ja arendamine kultuuritegevuse viljelemiseks nii sise- kui ka välistingimustes.
Keskkonnakaitse				
3.8.7	Koostöö Keskkonnaministeeriumi- ja ametiga piirkonna elanike ja Niibi turbaraba omanikega Salajõe piirkonna veeprobleemide lahendamisel ja sellekohastes projektides osalemine.	Oru	3.8.2	Koostöös Keskkonnaministeeriumiga veevarustuse ja kanaliseerimise probleemide lahendamine vallas.
3.8.8	Koostöös Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaametiga, KIK-iga Vööla mere ja Kudani järve ökoloogilise seisundi	Noarootsi	3.8.3	Halvas seisukorras veekogude keskkonnaseisundi parandamine.

¹ STEAM - kasutatav termin täppisteadustega seotud õppeainete kohta. Tuleneb ingliskeelsest lühendist .- STEAM: Science, Technology, Engineering, Arts, Math.

	parandamine (Kudani järve ja Vööla mere ühenduse taastamine, Vööla mere süvendamine, kanali ehitamine veevahetuse parandamiseks Tagalahe ja Hara lahe vahel).			
3.8.9	Koostöö Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaametiga ning Haapsalu linnaga Haapsalu Tagalahe probleemide lahendamisel (st Tagalahte suubuvate jõgede suudmealade puhastamine).	Noarootsi	3.8.3	Halvas seisukorras veekogude keskkonnaseisundi parandamine.
Varahaldus, energiasääst				
4.3.4	Avalike hoonete energiasäästu võimaldavate tehnoloogiliste investeeringute tegemine (päikeseelektrijaamad, LED-lambid, ökonoomsem ja innovaatilisem elektri- ja küttesüsteem jne).	Kõik	3.9.1	Avalike hoonete energiakasutuse pidev jälgimine ja info arvesse võtmine järgmiste investeeringute planeerimisel.
4.3.6 osa	Taebla kooli spordihoone remont ja staadioni ehitus.	Taebla	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.6 osa	Taebla vana koolimaja renoveerimine.	Taebla	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.7	Taebla lasteaia piirdeaia ja õueala uuendamine.	Taebla	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.8 osa	Täismõõtmetes Kullamaa kooli võimla ehitamine.	Kullamaa	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.8 osa	Kullamaa staadioni rekonstrueerimine.	Kullamaa	1.8.1 ja 3.9.2	Sise- ja välisporditaristu rajamine ja arendamine valla piirkondade keskustes. Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.10	Martna vallamaja soojustamine ning akende vahetus.	Martna	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.11	Martna koolimaja uue hoone ehitamine või täielik rekonstrueerimine.	Martna	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.12	Võimaluste otsimine Rõude külakeskuse hoone (osaliseks) rekonstrueerimiseks multifunktsionaalseks külakeskuseks.	Martna	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.13	Ühendatud hooldekodude arendamine s.h hoonete korrastamine (Risti vana maja osa), uute hoonete rajamine (Oru mõisaparki või mujale Lääne-Nigula piirkonda).	Kõik	1.6.6	Olemasoleva sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.

	Uus sõnastus (OVK ettepanek) Ühendatud hooldekodude arendamine sh hoonete korrastamine, uute hoonete rajamine.			
4.3.14	Risti koolihoone soojustamine ja ventilatsiooni väljaehitamine (sh osaline akende vahetus), koridoride remont ja klassiruumide kaasajastamine.	Risti	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.15	Risti teeninduskeskuse pööningu soojustamine.	Risti	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.16	Risti lasteaiahoone fassaadi uuendamine ja soojustamine, ventilatsiooni projekteerimine ja väljavahetamine. Uus sõnastus (OVK ettepanek): Risti lasteaia ehitamine.	Risti	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.17	Oru Kooli hoone soojustamine, välisvoodri uuendamine, akende vahetus, ventilatsiooni uuendamine, sadevee lahendus kooli territooriumile. Uus sõnastus (OVK ettepanek): Oru kooli ehitus-tehniliste probleemide lahendamine kooli hoone rekonstrueerimise teel (ruumilahendus, sadevesi, spordihoone läbijooks, amortiseerunud aknad, ventilatsioon, jne).	Oru	1.2.1 ja 3.9.2	Haridusasutuste taristu viia kooskõlla nüüdisaegse õpikäsitusega, arvestades energiatõhususe põhimõtetega Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.18	Oru Kooli ruumipuuduse lahendamine (nt moodulite paigaldamisega). Uus sõnastus (OVK ettepanek): Oru kooli ruumipuuduse lahendamine kooli hoonele juurdeehituse näol.	Oru	1.2.1 ja 3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.19	Linnamäe lasteaia hoone ja õueala terviklik rekonstrueerimine ja laiendamine. Uus sõnastus (OVK ettepanek) „Linnamäe lasteaia hoone rekonstrueerimine ja õueala terviklik lahendamine (laiendamine).“	Oru	1.3.1 ja 3.9.2	Lasteaiahoonete ning nendega seotud taristu kaasajastamine. Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.20	Palivere Põhikooli hoone terviklik rekonstrueerimine.	Palivere	1.2.1 ja 3.9.2	Haridusasutuste taristu ja õpperuumid viia kooskõlla nüüdisaegse õpikäsitusega, arvestades energiatõhususe põhimõtetega. Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.

4.3.21	Palivere Noortekeskuse hoone soojustamine, arvestades seejuures ajaloolise interjööri säilimist (hoone sokli soojustamine, avatäidete soojapidavuse tõstmine, pööningu soojustamine), elektriradiaatorite asendamine õhksoojuspumbaga 2022+.	Palivere	1.5.3 ja 3.9.2	Noortekeskuste ruumid on vallas kaasajastatud, jätkusuutlikud ja multifunktsionaalselt kasutatavad. Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.22	Palivere Spordihoone rekonstrueerimine sh seinte soojustamine ja ventilatsiooni väljaehitamine.	Palivere	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.23	Noarootsi õpilaskodu hoone korrastamine.	Noarootsi	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.24	Taebla kultuuri- ja spordikeskuse hoone renoveerimine.	Taebla	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.25	Sireli sotsiaalmaja (Risti) soojustamine, katuse ja küttesüsteemide rekonstrueerimine. Uus sõnastus (OVK ettepanek): Ehitada uus sotsiaalmaja.	Risti	1.6.6	Sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
4.3.26	Pürksi sotsiaalmaja küttesüsteemi rekonstrueerimine, hoone soojustamine.	Noarootsi	1.6.6	Sotsiaalhoolekande taristu arendamine, multifunktsionaalsete teenusmajade loomine.
4.3.27	Noarootsi osavallamaja soojustamine ja küttesüsteemi rekonstrueerimine.	Noarootsi	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.28	Nõva kooli võimla akustika parandamine ning lava renoveerimine võimaldamaks saalis korraldada kultuuriüritusi.	Nõva	3.9.2	Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
4.3.32	Martna lasteaia rekonstrueerimine	Martna	1.3.1 ja 3.9.2	Lasteaiahoonete ning nendega seotud taristu kaasajastamine. Vallale kuuluvate hoonete ning nendega seotud taristu korrashoid ja uuendamine.
Uus OVK ettepanek 2024	Kõnnitee rajamine Linnamäe ristmikust (kaupluse juurest) Pargi teeni.	Oru	3.1.6	Valla kergliiklusteede võrgu korrastamine ja laiendamine.

Osmussaare taristuobjektid (lisatud 2026. a)

<u>1. Sadamakai rekonstrueerimine, hoone rekonstrueerimine ja paadikuuri rajamine ja akupargi uuendamine.</u>
<u>2. Vastavalt Bieni detailplaneeringule veevarustussüsteemi ja tuletõrjeveevõtukoha rajamine.</u>
<u>3.Mitšmani maja rekonstrueerimine elamiskõlblikeks elu- ja külaliskorteriteks.</u>